

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Manuale Pastorum Sive Instructio Practica Neoparochorum

Dirckinck, Johann

Treviris, 1702

Caput. 8. Se SS. missæ sacrificio Pastoris.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51873](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-51873)

contritionis paulò antè adductus, & infra adducendus. 3. *Ut necessitas urgeat*; si v. g. die festo, aliàs populus præcepto, de sacro audiendo, satisfacere nequeat, aut si sacrum omittendo scandalum populo daret, & famæ periculum incurreret; non verò si solùm exiguum stipendium amitteret.

Addit Concilium, præter ternas conditiones dictas, hoc aliud diserendum præceptum: *Quamprimum confiteantur*. Ipso nimirum die, aut intra triduum, aut saltem, ut aliqui docent, antequam iterum sacrificet: quamquam hæc tertia sententia parùm tuta videtur, siquidem tam diu differatur alterum sacrificium, ut pugnet cum præscriptio termino, *quamprimum*.

CAPUT VIII.

De sanctissimo Missæ sacrificio.

ANte omnia Parochus, tanquam certum, indubitatumq; teneat, Sacrificiũ missæ, omniũ operum totius diei esse nobilissimũ ac divinissimum: ut enim

utenim verè asserit piissimus Thomas Kempensis l. 4. c. 5. *Quando Sacerdos celebrat, Deum honorat, Angelos laudat, Ecclesiam edificat, vivos adjuvat, defunctis requiem praestat, & sese omnium bonorum participem efficit. Quare sequentia monita observare conetur.*

Monitum I. Caveat sibi, ne ex consuetudine, aut absque debita preparatione, ad aram tremendam accedat; sed maximam, quam potest, devotione sese disponat. Hortatur ad hoc Concilium Tridentinum sess. 13. c. 7. *Si non licet, ad sacras ulla functiones quempiam accedere, nisi sanctè; certè quò magis sanctitas & divinitas cœlestis hujus Sacramenti viro Christiano comperta est; eò diligentius cavere ille debet, ne absque magna reverentia, & sanctitate ad id percipiendum accedat: præsertim cum illa verba plena formidinis apud Apostolum legantur: Qui manducat & bibit indignè, iudicium sibi manducat & bibit, non dijudicans corpus Domini. Sanè si tentat Deum,*
qui

qui ante orationem, animam suam non preparat; juxta illud Eccli. 18. *Ante orationem prepara animam tuam, ne sis quasi homo, qui tentat Deum*: An non multò magis Deum tentat, qui ad litandum Agnum immaculatum absque preparatione accedit? Atque hinc oriri videtur, quod multi à quotidianis etiam sacris, non evadant perfecti; sed in vitiis & imperfectionibus suis consenescant. *Calcabis olivam, & non ungeris oleo*, ait Micheas c. 6. 11. Frueris dape celesti, & virtutes morésque huic alimonia respondentes haud assequeris.

Monitum II. Duplici itaque preparatione Pastor se disponat; remota nimirum & propinquâ. Remota consistit in vita ordinata, pia, devota, virtuosa ac Pastore animarum digna. Propinqua verò, in eo, ut animum meditationibus sanctis, precibus & suspiriis amorosis succendat; ut ad desiderium, famem, amorémque celestis alimoniae se excitet; ut ad puritatem,

tem, contritionem, confessionem, reverentiam, humilitatem, fidem, spem, & charitatem sese disponat.

Ponderet subinde verba S. Ambrosii in præparatione ad missam; quorum singula, peculiarem habent energiam: *Quantâ, Domine Jesu, cordis contritione, & lacrymarum fonte: quantâ reverentiâ & timore: quantâ corporis castitate & puritate istud divinum & cœleste sacrificium est celebrandum; ubi caro tua in veritate sumitur; & sanguis tuus in veritate bibitur: ubi summis imâ conjunguntur: ubi adest præsentia sanctorum Angelorum; ubi tu es Sacerdos & sacrificium mirabiliter & ineffabiliter constitutus? Quis dignè hoc celebrare poterit, nisi tu Deus Omnipotens offerentem feceris dignum?*

Monitum III. Pro meliore dispositione & majori animæ puritate; peccata licet venialia, crebrius confiteatur. Quod suadet S. Gregorius in 1. Reg. l. 2 c. 1. ubi ait: *Quia sine peccato electi etiam viri esse non possunt,*
quid

quid restat, nisi ut à peccatis, quibus eos humana fragilitas maculare non desinit, evacuari quotidie contentur? Nam qui quotidie non exhaurit, quod delinquit, etsi minima sunt peccata, quæ congerit, paulatim anima repletur, atque ei fructum auferunt, interne saturitatis

Monitum IV. Ante sacrum, dum se præparat: initio legat, si opportuum sit, ac tempus sinat, quinque psalmos ab Ecclesia designatos, cum subjunctis precibus, quos in missali aut diurnali reperiet: quibus absolutis, non nihil meditetur, aut consideret de hoc augustissimo Sacramento, v. g. sententiam aliquam Scripturæ, qualis est: *Caro mea verè est cibus. Hoc est corpus meum. Qui manducat hunc panem, vivet in æternum: Sic Deus dilexit Mundum, ut Filium suum unigenitum daret, similisve.* Aut quidpiam de attributis divinis, v. g. immensitatem, infinitatem, omnipotentiam, sapientiam, bonitatem, liberalitatem, charitatem expendat; & suam

suam parvitatem, debilitatem, insipientiam, malitiam, tenacitatem & charitatis defectum, cum iis componat; ac varios fidei, spei, humilitatis, charitatis, admirationis, gratiarum actionis, petitionis affectus subjungat. Aut sumat infra ponendam præparationem ad missam, aliãve ex Horologio Sacerdotali aut aliquem versum psalmi, aut Thomæ Kempensis sententiam nonnullam ruminet. *In meditatione mea exardescet ignis.* Psal 38. ignis, inquam, veræ pietatis, devotionis, fervoris, desiderii, famis, & sitis, atque amoris & charitatis erga hoc divinißimum mysterium.

Monitum V. Pastor sacrificaturus, pro devotione augenda imaginetur sibi locum, pro varietate temporis, in quo sacrificet: v. g. stabulum bethlemiticum, apud Pastores, vel montem calvaria, in quo bonus Pastor animam suam dedit pro ovibus suis. Vel cœnaculum grande, in quo Apostolos, Pastores Pastorum corpore & sanguine

ne suo pavit. Hujusmodi imaginatio pietatem auget ac promovet. Dum vestes sacras induit. Preces consuetas, attentè recitet. Sub sacro ad introitum & Kyrie, cogitet Patres in limbo anhelantes ad Redemptionem, ut Pastor bonus relictis 99. oviculam perditam, quærat: Sub gloria, natum: sub Evangelio prædicantem: sub præfatione Hierosolymam ingredientem: sub elevatione, pro ovibus in cruce morientem; sub communionem, se fidelibus ovibus unientem, easque pascentem, sub Evangelio S. Joannis, venturum Judicem, separaturumque oves ab hœdis. Sacrum verò decorè & nitidè peragat, accuratè servando cæremonias & rubricas, verba non præcipitando, nec ita prolixè celebrando, ut mediam horam multum excedat, nec ita breviter, ut eam non implet: In tragœdiis tantâ pompâ & majestate agitur: & in mortis Christi representatione tragica, tam properè percurruntur omnia, ut meritò cum Tertulliano interrogare liceat:

ceat: *Sacrificat, an insultat?* L. de re-
surr. c. 1. meminerit: *quoties hac ho-*
stia recolitur, opus nostræ redemptionis
exercetur.

Monitum VI. Post sacrum, mediâ
horâ, aut saltem quadrante, in gratia-
tiarum actione permaneat & recitato
Cantico Trium Puerorum, cum pre-
cibus in Missali aut Diurnali positis,
in pios affectus erumpat, v. g. Fidei,
charitatis, humilitatis, adorationis,
gratiarum actionis, oblationis, laudis,
ac denique petitionis, aliósque, quos
devotio suggeret, non secus ac Prin-
cipi aut Monarchæ cui piâ, domum
ejus ingresso exhiberet. Nec statim
ad fabulas, aut negotia festinet;
hoc enim præstantissimum tempus,
quo Dominus noster cum eo manet,
non est negligendum: & magna sanè
irreverentia, imò contemptus foret,
Rege domum tuam intrante, te abs-
que obsequiorum oblatione, exire fo-
ras: ostendit, qui secus faxit, se tanti
doni æstimationem non habere, &
per-

perinde est, ac vasis, intra quod subtilissimus Spiritus receptus sit, os non obturare, sed sinere, ut nullo fructu exspiret. Hinc est, quod hoc vinum germinans virgines, aliis, non ipsi donum castitatis, & perfectionis majoris conferat, & in quotidiana vini celestis vindemia siciat; instar illorum qui *calcatis torcularibus sitiunt*, Job. 24. 11. quare cum mora aliqua huic Soli divino se exponat non statim se proripiat, ut ejus radiis sensim illuminetur & caleseat.

Monitum VII. Pastor animarum, tam probam, virtuosam, & exemplarem vitam agat, ut merito quotidie possit ad aram facere. Hortatur ad hoc Doctor Seraphicus S. Bonaventura de præpar. admissam c. 1. quæ verba crebrius perpendenda: *Cum Sacerdos est absque peccato mortali, & in proposito bono, non habens legitimum impedimentum; & non ex reverentia, sed negligentia celebrare omittit; privat Trinitatem laude, & gloria, Angelos letitia,*

titia, peccatores venia, justos subsidio, & grato, in purgatorio existentes, refrigerio, Ecclesiam Christi spirituali beneficio, se ipsum medicina & remedio, contra quotidiana peccata & infirmitates.

Item privat se omnibus provenienti- bus ex sacra communione, quæ sunt pec- catorum remissio, fomitis mitigatio, men- tis illuminatio, interior refectio, Christi & corporis ejus mystici incorporatio, vir- tutum roboratio, contra Diabolum ar- matio, fidei certitudo, spei elevatio, cha- ritatis excitatio, devotionis augmentatio, & Angelorum convivatio.

Item non complet sibi injunctum ma- gna dignitatis obsequium, nec officium exercet debita servitutis Dei: & tamen scriptum est: *Maledictus, qui facit opus Dei negligenter.* Jerem. 48. Item con- temnit Christi præceptum de observantia hujus Sacramenti: ideo Christus com- minatur: *Nisi manducaveritis carnem Filii hominis &c.*

Ultimò quantum est in se, evacuat di- vinum cultum, & latriam Creatori de- bitam,

360 *De Sanctissimo*
bitam, ingratus de beneficiis: Unde di-
citur in Numeris c. 9. Si quis mundus
est (scilicet à peccati mortali) & in-
itinere non fuerit (scilicet aliter impe-
ditus) & non fecerit phase, anima illa de
populo suo exterminabitur, quia sacrifi-
cium non obtulit Domino in tempore suo.

Ergo quantum potes, toto conatu, per
exercitium boni operis, lacrymarum
contritionem & devotionis flammam ex-
pelle à te omnem teporem, & negligentiam;
Hæc S. Doctor Seraphicus.

CAPUT IX.

Preparatio Pastoris ad SS. Missæ
Sacrificium.

Accedat ad Christum Eucharisti-
cum, tanquam Pastor secunda-
rius & substitutus, ad Pastorem pri-
mariū & Principem Pastorum, vir-
tutesque pastorales ab eo flagitet.

Actus fidei.

Tu es, Domine JESU, Pastor bonus,
Pastor cœlestis ac divinus, omnes bo-
ni Pastoris virtutes & qualitates,
modo